

Om svenskans genuina hållbarhet som förverkligats i översättning

Ewa Data-Bukowska

Jagellonska universitetet i Kraków/Polen, ewa.data-bukowska@uj.edu.pl

I mitt föredrag tänker jag anknyta till det ursprungliga begreppet av hållbarhet som kommer från skogsbruket och gäller en 1700-tals idé om hur man kan uppnå tillförsel av timmer ”så att det ska finnas en kontinuerlig, stadig och outhållig användning av den” (Grober 2007: 7). Betraktat på detta sätt blir principen av hållbar utveckling lika strävan efter att finna balans mellan användning och bevarande av naturens resurser, till och med för framtiden (Grober 2007: 5). En viktig del av principen blir då också återvinning. Det som avkastas ska återkomma till ekosystemet så att dess funktioner inte utmanas. Samma kan påstås om det svenska språket i bruk.

I föredraget ska jag ta itu med frågan på vilket sätt hållbar utveckling av svenskan – en kontinuerlig, stadig och outhållig användning av språkets strukturer via deras återvinning – har kommit till uttryck i A. Bodegårds översättningar av W. Gombrowicz två verk: *Vigseln* (1995) och *Trans-Atlantic* (2017[2009]). Jag ska bevisa att detta har förverkligats därför att Bodegård i sina översättningar har realiserat en av den polska författarens grundläggande litterära antaganden som gäller återvinning av det gamla i språket. Samtidigt har han lyckats att utvidga Gombrowicz kreativa inställning till språket genom att bruka specifika svenska språkstrukturer som försvann i den språkhistoriska utvecklingen men kanske kommer att bli element av standardsvenskan i framtiden (Josephson 2007). Man kan alltså hävda att A. Bodegård bidrar till att förnya svenskan genom att tillämpa principen av hållbar utveckling inom språkets område.

Referenser

- Gombrowicz, W. (1995). *Vigseln*, övers. av A. Bodegård. Kungliga Dramatiska Teaterns bibliotek. Slutlig version 95.02.27 LA/BM.
- Gombrowicz, W. (2017[2009]). *Trans-Atlantic*, övers. av A. Bodegård. Stockholm.
- Grober, U. (2007). Deep roots: A conceptual history of 'sustainable development' (Nachhaltigkeit), WZB Discussion Paper, No. P 2007-002, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB), Berlin. 1–33.
(<https://www.econstor.eu/bitstream/10419/50254/1/535039824.pdf>, tillgång 21.02.23).
- Josephson, O. (2007). Språken byts och blandas, men det mesta består. *Språkvård* 2: 5–14.